

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Opróżnione pięć stypendyów w rocznej kwocie po 105 zł. w. a. dla Rusinów nadano następującym kompetentom:

a) Słuchaczowi prawa pierwszego roku na tutejszym uniwersytecie Leonowi Łopatyńskiemu, synowi gr. kat. proboszcza z dziećmiorgiem dzieci.

b) Słuchaczowi prawa drugiego roku na tej samej wszechnicy Wiktorowi Lewickiemu, sierocie po gr. kat. proboszczu.

c) Słuchaczowi prawa drugiego roku na wiedeńskim uniwersytecie Janowi Dobrzańskiemu, synowi ubogiego gr. kat. proboszcza z trojgiem dzieci małoletnich.

d) Słuchaczowi prawa trzeciego roku na tutejszym uniwersytecie Julianowi Malarkiewiczowi, synowi konsystoryalnego kancelisty, który przy płacy 262 zł. 50 c. w. a. ma troje dzieci małoletnich.

e) Słuchaczowi fakultetu filozoficznego na tutejszym uniwersytecie Ernestowi Hruszkiewiczowi, synowi gr. kat. proboszcza, który ma do utrzymania rodzinę z dziewięciu osób.

Z c. k. galicyjskiego namiestnictwa.

Lwów, 8go stycznia 1861.

Gminy Repuszyńce i Dąbki, w obwodzie kołomyjskim, przyjeły na siebie dla założenia trywialnej szkoły w Repuszyńcach następujące powinności:

1. Obowiązały się rzeczono gminy na gruncie, który gmina Repuszyńce własnym kosztem zakupi, najdalej po koniec sierpnia 1861 wystawić stosowny budynek szkolny wraz z pomieszkaniem dla nauczyciela, zaopatrzyć go w potrzebne porządki szkolne, utrzymywać je zawsze w dobrym stanie, przystawiać potrzebne na opał szkoły i pomieszkania nauczyciela drzewo, i załatwiać potrzebną przy szkole posługę.

2. Na uposażenie każdoczesnego nauczyciela przeznaczono ze strony rzeczonych gmin roczną kwotę 210 zł. w. a., a mianowicie z procentów przeznaczonych na tę szkołę i do gmin Repuszyńce i Dąbki należących obligacyi w ogólowej kwocie 4200 zł. w. a.; prócz tego obowiązała się gmina Repuszyńce ustąpić na użytek każdoczesnemu nauczycielowi jeden morg gruntu ogrodowego.

3. Na polepszenie powyższej dotacyi nauczyciela obowiązali się następnie a) gr. kat. proboszcz miejscowy ix. Jan Proskurnicki dla każdoczesnego trywialnego nauczyciela płacić rocznie 2 zł. 10 c. w. a., b) dzierżawca propinacyi Froim Kupferschmid rocznie 3 zł. 15 c. w. a., c) a mieszkaniec Ozyasz Preszel rocznie 1 zł. 5 c. w. a. przez czas swego pobytu w Dąbkach albo Repuszyńcach.

Udowodniona temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie namiestnictwo z należytym uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

Akademicy sztuk pięknych wolni od rekrutacyi. — Doniesienia z Węgier. — Sprawozdanie komisji długu państwa.)

Wiedeń, 6. lutego. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższym postanowieniem z dnia 26go stycznia r. b. najlaskawiej rozporządzić, ażeby elewom c. k. akademii sztuk pięknych w Wiedniu i Wenecyi, którzy udowodnią, że obok nienagannyh obyczajów uznani są za godnych pierwszej nagrody, albo że na koszt państwa wyprawiono ich w podróż za granicę, w razie powołania do wojska natychmiast udzielić urlopu, a to na tak długo, dopokąd rzeczywiście poświęcają się sztukom.

— W Lugos (w Banacie) była przygotowawcza konferencya względem wyborów do komitatu; większa część obradujących uznała ustawy z r. 1848 za prawdziwą i jedynie prawną podstawę, jednak grecko-katolicki biskup Alexander Dobra oświadczył, że się nie zgadza na te ustawy, i uważa dyplom z 20. października za fundament konstytucyjny. Tego samego zdania był także gr. kat. pro-

boszcz kapituły Moldowan, gdyż 16. punkt ustawy z r. 1848 nie jest dla rumuńskiego narodu dostateczną rękojmią wolnego rozwoju. Na to odpowiedział prezydujący nadzupan Goszdu: ustawy z r. 1848 pozwalają każdej narodowości rozwijać się bez przeszkody; jednak nie można na obecnem zgromadzeniu, które nosi cechę poufnego porozumienia, zapuszczać się w dyskusye wspomnianych ustaw, raczej zastrzega się to sejmowi. Nadzupan wyraził także życzenie, ażeby na podstawie zasady równouprawnienia nadać także rabinom miejsce i głos w kongregacyi komitatowej. Wniosek przyjęto okrzykiem elien.

Biskup siedmiogrodzki Ludwik Hajnold wydał z początkiem bieżącego roku pisany „w duchu konstytucyjnym“ list pasterski, w którym wita cesarski dyplom z 20. października jako zapowiedź szczęśliwej przyszłości. JE. żywi nadzieję, że nowa konstytucya połączy rozmaite plemiona i wyznania religijne.

— *Gazeta wiedeńska* przynosi według *Siebenbürger Boten* następujące sprawozdanie ze zgromadzenia narodowego Rumunów:

Rumuni uskarżają się na dotychczasowe postępowanie barona Franciszka Kemeny, prowizorycznego prezydenta siedmiogrodzkiej kancelaryi nadwornej, a mianowicie: a) że przy organizacyi nadwornej kancelaryi „przekroczono porządek“, gdyż mianowano tylko jednego radcę rumuńskiego i jednego sekretarza; b) że na konferencye w Karlsburgu mianowano z narodu węgierskiego, liczącego 500.000 dusz, 24, z saskiego zaledwie 175 000 dusz ośmiu, zaś z rumuńskiego narodu na 1,354.550 mieszkańców jedynie 8 członków. To „przekroczenie porządku“ uważa zgromadzenie według prawa za uciążliwość narodu i wyznania, która jako „gravamen“ ma być przedłożona Jego c. k. Mości, i mieć na przyszłym sejmie siedmiogrodzkim pierwsze miejsce pomiędzy propozycjami królewskimi, ażeby na przyszłość naród rumuński był uwzględniany nietylko przy mianowaniach w nadwornej kancelaryi, ale także przy innych urzędach administracyjnych.

Następnie uchwalono adres do Jego c. k. Mości, ażeby raczył w królewskiej propozycyi zażądać na najbliższym sejmie siedmiogrodzkim wcielenia rumuńskiego narodu do siedmiogrodzkiego systemu państwa jako politycznej narodowości, a to: a) Niechaj przyszły sejm uchwali uroczyste znieście i unieważni wszelkie *approbata* i *compilata* ustaw zawartych tak w dyplomie Leopolda z r. 1691, jako też w ustawach sejmowych z r. 1743 i 1791, tudzież wszystkie inne kiedykolwiek wydane ustawy ze szkoda, na zniechęcenie, ucisk, upokorzenie i zniszczenie rumuńskiego narodu i jego wiary. b) Wypracowane w tym duchu ustawy mają być Jego c. k. Mości przedłożone do sankcyi. c) Do konstytucyjnej przysięgi stanów krajowych ma być dołączone zastrzeżenie gwarancyi praw rumuńskiego narodu.

Na wniosek Severa Axenta uznało zgromadzenie za prawną załobę także jeden punkt gabinetowego pisma z 21. grudnia 1860 do barona Kemery, który to punkt ogłasza, że używany do roku 1848 język pozostaje i nadal językiem urzędowym. A ponieważ sprawa języka ściśle jest połączona ze sprawą narodu, uchwalono i w tym względzie adres do N. Pana. Demeter Moldowan oświadczył gotowość poddać się wyrokowi zgromadzenia, czyli ma przyjąć ofiarowaną sobie godność sekretarza siedmiogrodzkiej kancelaryi. Zgromadzenie odpowiedziało, że to zawisto od osobistego przekonania, jednak spodziewa się i pragnie, ażeby żaden Rumunin nie przyjmował urzędu, jeżeliby przysięga sprzeciwiała się sprawie rumuńskiego narodu.

— Najniższy wniosek najwierniejszej i najposłuszniejszej komisji długu państwa z dnia 20. grudnia 1860 l. 138.

O stanie długu państwa w pierwszym półroczu po dzień 30. kwietnia 1860,

Najjaśniejszy Panie!

Dyrekcya długu państwa wykazała stosownie do rozporządzenia w §. 11. najwyższego patentu z dnia 23. grudnia 1859 w sprawozdaniu przedłożonem komisji długu państwa pod dniem 20. sierpnia 1860 z ksiąg ewidencyjnych stan wszelkiego rodzaju długów państwa po koniec pierwszego półroczia 1860.

Aby dokładnie zbadać pomienione wykazy, a zarazem wydożyć i inne w nich nie zawarte pasywa, komisya zasięgnęła od właściwych buchalteryi rządowych i stanowych wykazy zmian zaszytych w długi państwa w przeciągu czasu od 31go października 1859 do końca kwietnia 1860, i zbadała je gruntownie.

Na podstawie tych wykazów sporządzono załączony tu spis porównawczy całego długu państwa, w którym wykazana nie tylko

sprawdzona suma wszelkiego rodzaju długów państwa po koniec kwietnia 1860, lecz zarazem wszelki ich wzrost jak i ubytek od dnia 31. października 1859 wraz z obliczeniem na kapitał pięćprocentowy w wal. austriackiej.

Według tego porównawczego wykazu był stan długu państwa dnia 30. kwietnia 1860 według imiennej wartości, następujący:

I. Długu dawniejszego bez zwrotnej spłaty kapitału.

83,325.976 zł. 44 c. częścią w walucie wiedeńskiej, częścią bez procentowego.

18,284.900 „ — „ w monecie srebrnej procentowego do wylosowania.

Długu nowego.

1,605.244 „ 21¹/₈ kr. w monecie konwencyjnej i

55,534.011 „ 44²/₁₀ c. w walucie austriackiej.

II. Z terminem spłaty zwrotnej.

1,867.898 zł. 49 kr. w walucie wiedeńskiej.

132,616.661 „ 36 kr. w monecie konwencyjnej.

28,676.059 „ 55¹/₁₀ w walucie austriackiej. — Wreszcie dług państwa bieżący

380,209.296 „ 58⁵/₁₀ c. w walucie austriackiej.

Powyzsze dlugi państwa obliczone na walutę austriacką czynią razem sumę 2,269.295.218 zł. 9⁴/₁₀ c.

Stan długu lombardo-weneckiego Monte nie mógł być po dz. 30. kwietnia 1860 wykazany, iż dotąd jest w toku nie ukończona pertraktacja kwoty przypadającej na Austrię.

Na mocy konwencji zawartej dnia 9. września 1860 w Medyolanie z Francją i Sardynią, a ratyfikowanej w Wiedniu dn. 4. października b. r. przyjął skarb państwa z całego długu lombardo-weneckiego jako ²/₅, ilość obliczoną na wal. austr.:

42,255.729 zł. 03 c.

do czego doliczyć należy najnowszy dług lombardo-wenecki z r. 1859 w kwocie

27,653.810 zł. w wal. austr.

a zatem cały dług lombardo-wenecki wynosił

69,909.539 zł. 03 c.

Cały wreszcie dług indemnizacyjny wynosi:

482,806.690 zł. w monecie konwencyjnej, czyli obliczywszy na walutę austr.:

506,947.624 zł. 50 c., w której to sumie zawarte już są obligacje indemnizacyjne pokrywające laudemnia w sumie

29,915.819 zł. 44⁵/₁₀ c. wal. austr. Skarb winien wprawdzie zwrócić dopiero po upływie pewnego przeciągu lat dług ten funduszowi indemnizacyjnemu, lecz płaci od nich odsetki, dług ten zatem umieszczony w wykazie bieżącego długu państwa.

Porównyując stan długu państwa z końcem października 1859 z jego stanem dnia 30. kwietnia 1860 okazuje się że dług ogólny państwa zmniejszył się o

101,785.933 zł. 63⁸/₁₀ c., a to częścią regularnem losowaniem i spłatą zwrotną, najwięcej zaś odpisaniem z funduszu umarzającego.

Natomiast powiększył się dług indemnizacyjny o

9,771.016 zł. 50 c. w. a. wliczywszy w to obligacje indemnizacyjne laudemialne za pierwsze półrocze 1860, a to ciągiem likwidowaniem pretensji indemnizacyjnych.

Wierna i najposłuszniejsza komisya przekonała się zbadawszy obrót długów państwa, że co do sum pożyczkowych w pierwszym półroczu 1860 nie przekroczono w niczem najwyższego postanowienia. (C. d. n.)

Ameryka.

(Sprawa unii.)

Wszystkie dzienniki zapełnione są poselstwami gubernatorów państw pojedynczych. Hicks z Maryland oświadcza, że ani kroku nie uczyni na poparcie oderwania, bo wtedy wojna domowa byłaby nieochybną. Letcher gubernator Wirginii gani Południową Karolinę, że się oderwała bez poprzedniego porozumienia się z innymi południowymi państwami, i oświadcza przytem, że uważać będzie za inwazyę wszelkie usiłowanie centralnego rządu posyłać wojsko przez terytorium państwa Wirginii, ażeby podbić drugie państwa. Mr. Andrew, gubernator Massachussetu oświadcza, że żadne pojedyncze państwo nie może się odrywać, i że on wiernie trzymać się będzie Unii. Washburn gubernator państwa Maine zaleca środki pojednawcze, ale nie chce wiedzieć o kompromisie sprzeciwiającym się duchowi konstytucji. Zaś Dennison, gubernator państwa Ohio ob staje za obszernymi przyzwoleniami co do ustawy niewolniczej, nie przyznając przytem bynajmniej któremukolwiek z pojedynczych państw prawa odłączenia się. Burton gubernator Delawary ujmuje się mocno za Unią.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Z Madrytu donoszą pod dniem 30. stycznia:

„Zapewniają, że bank na mocy zawartego z rządem traktatu ściągnął wszystkie bony dóbr państwa i wykupna zapadłych w r. 1861 procentów gruntowych, w kwocie 140 milionów. — Wydano rozkaz zakupić cztery parowce na posługi u wybrzeży Kuby. — Ministerjum zatwierdziło wydanie 4 milionów funtów szterlingów w bonach; podejmuje je bank w Hawanie dlatego, ażeby stawić czoło finansowemu przesileniu, które wywołać mogą rozruchy w Stanach zjednoczonych.

Francya.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Konferencye senatu. — Sprawozdanie dziennikarskie. — Sprawa gaetaska.)

Paryż, 3go lutego. Dnia dzisiejszego przyjmował Cesarz szwedzkiego posła barona Adelswarda i szambelana zmarłej Królowy Dezyderyi majora Bjomstierne, jako też nadzwyczajnego posła Szacha perskiego, Hassan-Ali-Chana, i perskiego posła przy dworze rosyjskim Kassim-Chana.

— Na dotkniętych powodzią mieszkańców Holandyi ofiarował Cesarz 1000, a Cesarzowa 500 franków.

— Słychać, że przed odjazdem francuskiej eskadry średniomorskiej zjedzie Cesarz do Tulonu dla zlustrowania jej.

— Hrabia Morny miał zapewniać wielu deputowanych i znakomitości politycznych, że pomimo groźnych chmur na horyzoncie zagranicznym będzie utrzymany pokój; jeśliby zaś — dodał żywo — powstała istotnie burza, tedy spodziewa się, że naród francuski zespolony ściśle z Cesarzem przetrwa wszelkie niebezpieczeństwa i potrafi pokonać uroszczenia zagranicy.

— Senat zgromadził się wczoraj o godzinie 2¹/₂ pod prezydencją pierwszego prezydenta Troplong. Panowie Baroche, prezydent rady państwa, Magne i Billault, minister bez portefeillu Parieu, wiceprezydent rady stanu i Boinvilliers prezydent sekcynny zajęli znou miejsce po stronie mowców rządowych. Toczo dalej obrady nad wnioskiem *senatus consultus*. Poczem senat przyjął *senatus consultus* większością 122 głosów przeciw 2. Przeważnie odmieniono artykuł 42 konstytucji, jak następuje:

„Dyskusye na posiedzeniach senatu i prawodawczego ciała reprodukuje się stenografią i na drugi dzień umieszczają *in extenso* w dzienniku urzędowym. Oprócz tego, sprawozdania tych posiedzeń redagowane przez sekretarzy redakcyjnych, zostających pod władzą prezydenta każdego zgromadzenia, będą każdego wieczora przesyłane wszystkim dziennikom do dyspozycji. Sprawozdanie o posiedzeniach senatu i prawodawczego ciała za pomocą dzienników lub za pomocą wszelkich innych środków ogłaszania, będzie się składać tylko z reprodukcji debat umieszczonych *in extenso* w dzienniku urzędowym albo z sprawozdania, które według poprzedzającego paragrafu będzie redagowane pod wodzą prezydenta. Przytem jest pozwolono, jeżeli na jakim posiedzeniu toczono dyskusyę nad kilkoma wnioskami lub petycyami, reprodukować debaty odnoszące się tylko do jednego z tych wniosków albo tylko do jednej z tych petycji. Na przypadek jeśliby dyskusya zabrała kilka posiedzeń musi ogłoszenie postępować aż włącznie do głosowania. Senat może na żądanie pięciu członków rozstrzygnąć zamienienie się w komitet tajny. Artykuł 13 *senatus consultus* z 25. grudnia 1852 wyjęty jest z prawomocności we wszystkim, co się terażniejszemu *senatus consultus* sprzeciwia.“

Na tem zamknięto nadzwyczajną konferencyę, na którą senat był zwołany. Właściwa jego sesya rozpocznie się po jutrze. — Główni redaktorowie dzienników paryskich byli dziś wezwani do pana Morny, który chciał z nimi porozumieć się względem sposobu ogłaszania debat w izbach. Sprawozdania ciała prawodawczego, według oświadczenia pana Morny, będą jeszcze tego samego wieczora ogłaszane w dziennikach paryskich.

— Z Włoch przybywa wielu zakonników, nie mających we Włoszech przytułku, do Francji. Zamyślają tam osiąść na zawsze i otrzymali już po części upoważnienie od rządu. Niektórzy zakupili już nieruchome posiadłości w południowej Francji.

— Podatek od tytoniu i tabaki przynosi bardzo znaczne sumy, od czasu podwyższenia ceny nie zmniejszyła się konsumpcya, a dochód tegoroczny wynosi blisko 186 milionów, z których około 130 do 140 milionów są czystym zyskiem. Spodziewają się tem pokryć zupełnie niedobór, wynikły z handlowego traktatu.

— P. Morny wezwał do siebie dnia 2. b. m. naczelnych redaktorów wszystkich pism aby się porozumieć względem zamieszczenia w dziennikach urzędowych sprawozdań z posiedzeń izb.

— Wiadomość z Paryża w *gazecie kolońskiej* z dnia 28. stycznia jakoby Cesarz Napoleon wyraził własnoręcznym listem Cesarzowi Alexandrowi, że zyczy sobie aby oblężenie Gaety rychło się ukończyło i że z góry przystaje na wszystko, co w tym względzie postanowi jego dostojny sprzymierzeniec Cesarz rosyjski, nie znajduje wiary w wyższych, dyplomatycznych kołach w Berlinie, jak zapewnia gazeta Spenera.

Wiadomo, że gabinet rosyjski potępił stanowczo wkroczenie armii sardyńskiej do Neapolu, bez poprzedniego wypowiedzenia wojny, i że nie uznał wcale blokady Gaety. Gdyby to zależało od Rosyi, flota francuska nie byłaby odpłynęła z pod murów twierdzy. Również i rząd hiszpański oświadczył się przeciw blokadzie dodając, że gotów jest jeśliby Rosya na to przystała, spólnie z nią przeszkodzić flocie sardyńskiej uczynić sprzeczny z prawem narodów napad na Gaetę. — Lecz okręta wojenne hiszpańskie odpłynęły wreszcie także z pod Gaety. Zapewniają, że flota sardyńska nie odważy się przypuścić drugiego ataku do twierdzy, poniosłszy tak wielkie za pierwszym razem straty.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Książę Carignan w Gaecie. — Doniesienia z Mesyny.)

Neapol. O bombardowaniu Gaety donosi depeza z 3. lutego co następuje: „Mamy wiadomości z Gaety z 1. lutego. Ogień oblężających od ładu jest dość mocny; oblężeni odpowiadają wolej-

— Podług doniesień paryskich utrzymuje komunikację między Rzymem i Gaetą nie telegraf podziemny, lecz poczta gołębia.

— Depesza generała della Rocca, otrzymana 3. lutego w Turynie, donosi: „Na całej granicy Abruzzów przywrócono spokój i zaufanie. Miasto Sora doręczyło generałowi Sonnaz adres z podziękowaniem, że uwolnił je od band rojalistów. Włościanie zmusili te bandy do poddania się.

— Podług depeszy z Palermo, otrzymanej również 3. lutego w Turynie, podali się do dymisji rady namiestnictwa, obrani deputowanymi. Michał Amari mianowany jest prezydentem nowej rady namiestniczej. Margrabia Torrearsa zatrzyma ministerium finansów aż do mianowania następcy.

— Z Molo di Gaeta telegrafowano, że dnia 1. lutego zjechał tam książę Carignan, jak sądzono, układać się względem poddania twierdzy. Lecz przybycie burbońskiego parlamentarza i włoskiego statku awizowego do portu Gaety, tem się wyjaśnia, że dyplomaci obcych dworów w Gaecie użyli pośrednictwa Persana do przesyłania swoich depeszy, twierdząc będąc ze wszelkich stron opasana. W Paryżu zaprzeczają jakoby statek awizowy przywiózł list Cesarza Napoleona do Króla Franciszka II. dodając, że Cesarz tak często a napróżno nakłaniał Króla zaniechać dalszej walki bezużytecznej, że już nie może ponawiać tej rady.

Z Messyny nadeszła wiadomość do Paryża, że generał Fergola postanowił tak długo bronić cytadeli, dopokąd Gaeta pozostanie w ręku Króla Franciszka. W mieście Messynie mówiono wiele o kontrrewolucyjnym spisku; na ten domysł naprowadzało uwięzienie trzech legitymistów francuskich. Pewien skompromitowany w tej sprawie Kalabrez, imieniem Colessa, uchronił się ucieczką od przesładowania. Fregata sardyńska przywiozła posiłki wojskowe do Messyny.

Niemce.

(Obrady nad adresem w izbach pruskich. — Wiadomości bieżące.)

Berlin, 6. lutego. W pruskiej izbie deputowanych rozpoczęto w poniedziałek obrady nad projektem adresu. Sprawozdawca Beseler zagał rozprawy krótką przemową, poczem minister stanu Auerswald oświadczył, że obrady nad adresem następczą ministerstwu sposobność określić swe stanowisko w głównych sprawach państwa. Iz jednak przeznaczeniem adresu do tronu jest zarazem wynurzyć uczucia kraju dla swego Monarchy głosem izby, wypada rządowi trzymać się w pewnym oddaleniu. W ciągu obrad mogą także przyjść pod głosowanie kwestye ulności lub nagany postępowania ministrów. Ministrowie sądzą, że w podobnych rozprawach nie należy im dorzucać własnego głosu na szalę obrad, postanowili zatem w podobnych kwestyach wstrzymać się od głosu.

Wniesiono mnóstwo poprawek do projektu — najwięcej do ustępu czwartego, który mówi o potrzebie jednolitości administracji.

Deputowany Gdański Berend i jego towarzysze, wniesli do drugiego ustępu poprawkę:

Powitaliśmy z radością uznaniem mężów, którymi Wasza kr. Mość tron swój otoczyła raczyłeś. Jednolitość konieczna administracji zdaniem naszym nie da się osiągnąć i utrwalić, jak długo wyższe posady służby publicznej piastują osoby, po których nie można się spodziewać aby szczerze i z całych sił swoich popierali system rządowy.

Baron Vincke chce do ustępu w którym mowa o stosunkach zewnętrznych do mocarstw dodać „w coraz postępującem odbudowaniu Włoch, npatrujemy wielkiej wagi sprawę Europejską.“

Deputowany Żółtowski i jego towarzysze wniesli aby zakończeniu po słowach: które uzasadnione są na jedności nierozłącznych widoków Niemiec i Prus, dodać:

Ale Wasza kr. Mość w uczucie wysokiej swej sprawiedliwości nie raczysz pominąć tej uwagi, że w gronie poddanych Waszej kr. Mości znajdują się tacy, którzy są innej narodowości i nie liczą się do Niemiec. Ci oddają się nadziei, że i ich narodowe prawa oparte na prawie Bożem, międzynarodowych traktatach i słowie królewskiem znajdują już teraz uwzględnienie i opiekę. Niech to będzie zachowane Waszej kr. Mości w widokach jedności Niemiec, abyś uitorował drogę, i naprawioną była dziejowa niesprawiedliwość popelniona na Polsce, a głęboko wstrząśniony porządek Europejski odbudowany na trwałych moralnych podstawach.

Frankfurt n. M., 31. stycznia. Przedwczoraj było ostatnie posiedzenie komisji znawców, w sprawie jednostajnej miary i wagi.

Księstwa Naddunajskie.

(Bank krajowy.)

Z Jas telegrafowano do B. B. Z. pod d. 28. stycznia: Reorganizacja moldawskiego banku otrzymała książeczkę sankcyj w formie, uchwalonej na ostatniem jeneralnem zgromadzeniu, a przedłożony zarys statutowi został potwierdzony. Odtąd będzie się zwał bank nie narodowy moldawski ale bank krajowy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 7. lutego. Jak donosi dzisiejszy Monitor, podpisany został 2. b. m. traktat względem odstąpienia Francji księstw Mentone i Roquebrune.

Londyn, 7. lutego. Na dzisiejszem nocnem posiedzeniu izby niższe bronił lord J. Russell swojej depeszy w sprawie Włoch

z 27go października i powiedział między innemi, że konferencya europejska rozstrzygnie względem powrotu wojsk francuskich z Syrii.

Medyolan, 6. lutego. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi z Turynu pod dniem 5. b. m. Tak tu jak w Neapolu utrzymują się pogłoski o układach względem kapitulacji Gaety.

Członkami nowego ministerium sycylijskiego są: hr. Amari, margrabia Orlando, książę Sant Elia i generał Carini.

Skutek wyborów w Sycylii bardzo pomyślny dla ministerium. Z deputowanych Neapolitańskich należy 20 do opozycyi, z sycylijskich 10. Oprócz Jaciniego i Corsi ma ustąpić także minister finansów.

Tworzą tu 10 nowych pułków pieszych, a 3 grenadyerskie. Dawnym batalionom dodano po dwie kompanie. Zruchomiono 4 nowe bataliony gwardyi narodowej, i wysłano do Neapolu i do Ankony.

Rzym, 6. lutego. Z Gaety donoszą z 3. b. m.: Baterie piemontskie strzelają bez przerwy na magazyny prochu, ale bezskutecznie. Okręta nieważą się zbliżać. Od lądu nie wykonano żadnego ataku. Admirał Persano odmówił wolnego przejazdu posłowi saskiemu, który chciał odjechać w sprawach prywatnych. Cialdini miał donieść Cavourowi, że armia piemontka jest zdemoralizowana, blokada bezskuteczna, a twierdza bardzo silna.

Berlin, 6. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych debatowano nad adresem. Poprawka Vinckego: Nie uznajemy ani w widokach Niemiec ani w widokach Prus sprzeciwiać się postępowi zjednoczenia Włoch przyjęta po sześciogodzinnych rozprawach większością 159 głosów przeciw 146; pomimo że pan Schleinitz usilnie prosił odrzucić poprawkę jako przedwczesną.

Berlin, 7. stycznia. W mowie przeciw poprawce Vinckego mówił pan Schleinitz, iż rząd nie ma najmniejszego powodu, okazywać nieżyczliwość Włochom. Wszakże nieważąc lekce idey narodowej, nie może przecież rząd przywiązywać do niej znaczenia udzielności. Chociaż rząd także zasadę nieinterwencji nie na zawsze uważa za obowiązującą, nie brał przecież dotychczas czynnego udziału w sprawie włoskiej. Zarzut polityki tendencyjnej odpiera rząd stanowczo. Weneccya jest ze względów wojskowych i strategicznych *zanadto ważną dla Austrii a pośrednio także dla Niemcy*, by Prusy mogły doradzać zrzeczenia się Weneccyi. Jednak Austria i Sardynia pozostaną na stopie obronnej, i starcie da się przynajmniej odwlec a może i zupełnie uchylić za wpływem wszystkich głównych mocarstw. Także i na przyszłość nie będzie rząd mieszać się czynnie w sprawy włoskie, jeśli nieprzybiorą takiego rozmiaru, któryby wymagał rzeczywistej interwencji, mianowicie, jeśliby się rozciągnęły na terytoryum rzeszy niemieckiej lub wyrażnie do tego zmierzały.

Dalej mówił p. Schleinitz między innemi: Rząd królewski przejęty jest zbyt mocno przekonaniem, jak wielce a nawet koniecznie potrzeba utrzymać Austryę w terażniejszym systemie państw europejskich, by nie miał pragnąć gorąco, ażeby cesarstwo jak najprędzej pokonało wielkie trudności terażniejszej sytuacji swojej, i na obranej teraz liberalnej drodze wzmocniło się nowym żywotnym i pełnym nadziei rozwojem. Albowiem ściśle połączenie Prus z odrodzoną w ten sposób Austryą będzie zawsze jedną z najsilniejszych rękojmi utrzymania posiadłości niemieckich i równowagi europejskiej, i obadwa państwa potrzebują się nawzajem w tym względzie; żadna inna kombinacya nie mogłaby zastąpić tego stosunku. Wszelako takie połączenie będzie tylko wtedy skuteczne i zbawienne, jeśli się opierało na zupełnej równości, jeśli obie strony zbliżyły się do siebie z prawdziwą przyjaźnią. Miejmy nadzieję, że na takich podstawach może związek obu państw głównych państw niemieckich stawać się coraz ściślejszym i trwalszym. Szanowny mowca poprzedni przywiązywał bardzo słuszenie stanowczą wagę do jak najściślejszego porozumienia z Anglią; robię tylko uwagę, że Anglia wtedy tylko uznałaby również ważność związku z Prusami, jeśliby ten związek obejmował zarazem całą Niemcę, i jeśliby rozdwojenie obudwu wielkich mocarstw nie neutralizowało całkowicie wpływu tego wielkiego kraju w Europie.

Washington, 26. stycznia. Arsenal Georgii poddał się wojskom unii państwa. Ludność Charlestonu gani politykę rządu. Buchanan posłał posiłki do Sumter i Pickens. Louisiana wystąpiła z unii.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 8. lutego.

Hotel angielski: PP. Maleczyński Jul., z Zurzec. — Iwański Konrad, z Kijowa.

Hotel bratowski: Nabujowski Antoni, z Czernicy Hr Komarnicki Adam, z Złoczowa. — Łokuciejowski Ludwik, z Łukawicy.

Do domu nr. 176³/₄: Prelliez Ig., c. k. major, z Kruż. k.

Wyjechali z Lwowa.

Dnia 8. lutego.

PP. Hr. Łęć Karol, do Kulmatycz. — Bzowski Jakób, do Mościak.

T E A T E L.

Dziś opera niemiecka: „Die Hugenotten;“ benefis i ostatni występ pana M. Trausila.

Jutro na scenie polskiej: „Zabobon,“ czyli Krakowiacy i Górale. Potem *Reduta*.

